

เภสัชมหิดลร่วมกับกระทรวงพาณิชย์แถลงผลงานการซวยเหลือสมุนไพรไทยสู่ตลาดโลก

29 มีนาคม 2553

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กระทรวงพาณิชย์ จัดแถลงข่าวโครงการยุทธศาสตร์:
การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมไทยเพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า AFTA โดยสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ในวันที่ 29 มีนาคม 2553 ณ ห้อง 606 อาคารราชวัตน์ เวลา 10.00 – 12.00 น. ซึ่งมีสื่อมวลชนระดับชาติจำนวนกว่า 10 สถาบัน媒รวมถึงสื่อต่างประเทศ ที่ทราบกันดีว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2553 ที่ผ่านมา ได้มีการบังคับใช้อุตสาหกรรมเสรีทางการค้าเชียนหรือ AFTA ในกลุ่มประเทศสมาชิก 6+3 เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งของอาเซียนในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและมาตรการที่สำคัญจากอุตสาหกรรมดังกล่าว คือการเปิดโอกาสให้ประเทศไทยสามารถนำสินค้าข้ามกันโดยไม่เสียภาษีศุลกากร ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะส่งเสริมให้ต่อไปประเทศไทยมีความสามารถดัดแปลงวัสดุดิบเป็นทรัพยากรในประเทศ ทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพ มีต้นทุนในการผลิตต่ำลง และทำให้สามารถส่งออกสินค้าได้มากขึ้น ในทางกลับกันประเทศไทยไม่มีความสามารถในการผลิตสินค้าบางชนิดและมีต้นทุนในการผลิตที่สูง สามารถนำเข้าสินค้านั้นๆ ในราคาก้อนโตที่ภาคีเป็นศูนย์ ดังนั้น AFTA จะกระทบต่อการดำเนินงานของสินค้าทางประเทศ และผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์จากการค้าที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นภัยต่อสุขภาพคนไทย ปี พ.ศ. 2548 และมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง 15-20% ในประเทศไทยมีโรงงานผลิตยาสมุนไพรทั้งหมด 947 โรงงาน แต่มีโรงงานที่ได้รับการรับรองการผลิตตามมาตรฐานการผลิตยาที่ดี Good Manufacturing Practice หรือที่รู้จักกันทั่วไปในคำว่า GMP จำนวนเพียง 9 แห่ง คิดเป็นรอยละ 0.9 เท่านั้น เมื่ออุตสาหกรรมเสรีทางการค้าเชียนหรือ AFTA มีผลบังคับใช้ อาจเกิดผลกระทบหั้งเชิงบวกและเชิงลบต่ออุตสาหกรรมสมุนไพรไทย ในด้านบวก หากประเทศไทยสามารถพัฒนาต้นแบบให้สามารถช่วงชิงความเป็นผู้นำในการผลิตยาสมุนไพรในอาเซียนได้ ก็อาจทำให้ได้ประโยชน์จากการดังกล่าวอย่างไรก็ตาม หากไม่มีการปรับปรุงการบริหารจัดการ และพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมยาสมุนไพรในประเทศไทย ให้มีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดอาเซียน ย่อมเกิดผลกระทบเชิงลบ ซึ่งประมาณการณ์ว่าอาจต้องสูญเสียตลาดยาสมุนไพรให้กับต่างชาติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8-10 นั่นหมายถึงไทยจะขาดรายได้ไม่ต่ำกว่า 4,000 - 5,000 ล้านบาทต่อปี และขาดโอกาสในการขยายตลาดในต่างประเทศด้วย สำหรับประเทศไทย แม้ว่าไทยจะมีความได้เปรียบจากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาทางการแพทย์ของไทย แต่อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยมีจุดด้อยในด้านมาตรฐานของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ มาตรฐานการผลิต การพิสูจน์สรรพคุณอย่างเต็มชัด และการตลาด จึงทำให้ยังไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค แพทย์ หรือบุคลากรทางสาธารณสุขอื่นๆ เท่าที่ควร ดังนั้นมีความจำเป็นที่ต้องปรับตัวรองรับผลกระทบอย่างเร่งด่วน ในการส่งเสริมในส่วนของภาครัฐ ด้วยการเล็งเห็นความสำคัญของยาสมุนไพรต่อระบบสาธารณสุข จึงได้มีการออกนโยบายเพื่อสนับสนุนการใช้ยาไทยอย่างเด่นชัดโดยการประกาศรายการบัญชียาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2549 ซึ่งได้บรรจุยาสมุนไพรเดียว ๑ ชนิดและยาไทย 11 ตำรับ ซึ่งทำให้การใช้ยาดังกล่าวเบิกจ่ายได้ตามสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงยาได้やすขึ้นโดยไม่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเมื่อเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของรัฐ อย่างไรก็ตาม

ภาคอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยยังขาดความพร้อมและไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถผลิตยาสมุนไพรเหล่านี้ที่ได้มาตรฐานพัฒนาการใช้ในประเทศไทยและยังไม่พร้อมทั้งๆ ที่สมุนไพรไทยเหล่านี้ มีศักยภาพด้านการรักษาที่ดีพอ ในการการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เห็นความสำคัญและปัญหาที่จะเกิดขึ้น จึงสนับสนุนให้เกิดโครงการยุทธศาสตร์ 2015 เพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า AFTA ด้วยสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ และจัดงานคณะกรรมการเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นแกนนำในการดำเนินการ